

Advies betreffende het ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van begeleidingsdiensten inzake de integratie van migranten.

I. UITGANGSPUNTEN.

Bij brief van 18 oktober 1983 vraagt de Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg het advies van de Vlaamse Hoge Raad voor Migranten over het "ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van begeleidingsdiensten inzake de integratie van migranten".

Als uitgangspunt voor het formuleren van dit advies wil de Raad eraan herinneren, dat de integratie en emancipatie van de migranten, dient te steunen op de volgende principes :

- de ondersteuning van de zelforganisatie van de migranten;
- de uitbouw van begeleidingsdiensten;
- de coördinatie van het overheidsbeleid.

Naar aanleiding van de bespreking van het genoemde ontwerp van besluit stelt de Raad principieel voorop dat zowel de ontwikkeling en de ondersteuning van de migrantenorganisaties als van de begeleidingsstructuren op een gelijkwaardige wijze de aandacht en de bekommernis van de overheid moeten weerhouden.

II. ADVIES.

1. Gelijkwaardige aandacht en bekommernis voor migrantenorganisaties en begeleidingsdiensten.

De Vlaamse Hoge Raad voor Migranten is van oordeel, dat het reglementeren van erkenning en subsidiëring van begeleidingsdiensten geen hypotheek mag leggen op de ontwikkeling en ondersteuning van de

zelforganisatie van migranten. Betreffende deze laatstgenoemde problematiek werkt de Raad voorstellen uit. Hij neemt zich voor deze zo spoedig mogelijk onder de vorm van een advies voor te leggen aan de Gemeenschapsminister.

De Raad adviseert dat de bekrachtiging van een regeling van de erkenning en subsidiëring van begeleidingsdiensten inzake de integratie van migranten zou uitgesteld worden.

Voorafgaandelijk moeten dringend maatregelen uitgewerkt worden inzake erkenning en subsidiëring van migrantenorganisaties. Bovendien dringt de Raad aan op een ruimere betrokkenheid van de migranten bij het bepalen van doelstellingen en werking van de begeleidingsdiensten.

De Raad vraagt tenslotte een gelijktijdige uitvoering van de regeling tot erkenning en subsidiëring van de begeleidingsdiensten én van de migrantenorganisaties.

2. Planning van het onthaalbeleid in Vlaanderen.

De Vlaamse Hoge Raad voor Migranten is van oordeel dat de migrantenwerking in Vlaanderen moet geregeld worden door een dekreet over het welzijnswerk voor migranten.

Binnen het kader van een zulkdanig dekreet dient duidelijke structurering te gebeuren van de verschillende werkingsniveau's (nationaal - regionaal - plaatselijk), waarbij er op plaatselijk niveau projectmatig zou gewerkt worden en waarbij op het regionale vlak (agglomeratie en/of regio) de bestaande begeleidingsstructuren dienen uitgewerkt te worden tot overlegcentra van de plaatselijke werkingen.

De Raad meent dat een toekomstvisie- en planning inzake de uitbouw van de migrantenwerking in Vlaanderen in het ter bespreking zijnde ontwerp van besluit niet is terug te vinden. Het gaat veeleer om het vastleggen van een bestaande situatie met een minimum aan structurering. Op zeer korte termijn betekent dit misschien een grotere rechtszekerheid van de bestaande centra. Op langere termijn zal dit ook problemen scheppen (bv. Wat met plaatselijke opgerichte of nog op te richten initiatieven ?)

Met het oog op de planning van de uitbouw van de migrantenwerking meent de Raad, dat de in het ontwerp van besluit geformuleerde opdrachten slechts kunnen gerealiseerd worden door de uitbouw van de werking rond institutionele sferen. De keuze van deze sferen moet de nodige relevantie hebben met betrekking tot de maatschappelijke positie van migranten in onze samenleving. Hierbij kunnen de volgende uitgangspunten gehanteerd worden :

- a. bij het uittrekken van een integratieproces en het daaraan gekoppeld beleid staat de plaats die de migrant in de samenleving inneemt centraal : zijn positie op de arbeidsmarkt, woningmarkt en onderwijs. De positie van de migrant op de arbeidsmarkt is vooral het voorwerp van overleg tussen de sociale partners. Met betrekking tot de huisvesting en onderwijs hebben de begeleidingsdiensten een eigen rol te vervullen nl. stimuleren van eerste-lijnsinitiatieven en ondersteunen en begeleiden van deze;
- b. de specificiteit in de maatschappelijke positie van de migrant heeft in belangrijke mate betrekking op de juridische positie van de migrant: de reglementering m.b.t. arbeidsvergunning en de uitvloeisels van deze wetgevingen op andere juridische en administratieve domeinen;
- c. dit uitgangspunt heeft te maken met de positiebepaling van de begeleidingsdiensten zelf als categoriale voorziening ten opzichte van de algemene welzijnsvoorzieningen (welzijns-, en gezondheidsorganisaties). De opdracht bestaat erin te ijveren voor betere toegankelijkheid en beleidsgerichtheid naar behoeften van migranten bij de algemene voorzieningen. Samenwerkingsverbanden moeten worden opgezet;
- d. de integratie moet naast de openheid van de autochtone bevolking ook uitgaan van de wil tot integratie en de opvattingen van de betrokken migranten zelf. De begeleidingsdiensten moeten daarom in belangrijke mate de zelforganisatie ondersteunen en de participatie-gedachte t.a.v. het geheel maatschappelijk gebeuren in de aandacht brengen;
- e. begeleidingsdiensten functioneren voor een bepaalde regio in het kader van de Vlaamse Gemeenschap. Daarom dienen begeleidingsdiensten de openheid en begrip van de Vlaamse bevolking te stimuleren en zich te richten naar het typisch beleid van de lokale overheden van hun regio.

Om de realisatie van deze uitgangspunten mogelijk te maken moeten voor de werking en de uitbouw van de begeleidingsdiensten de volgende voorwaarden vooropgesteld worden :

- a. versterking van de werking van de reeds bestaande begeleidingsdiensten en de door hen opgebouwde werking, in functie van de gestelde uitgangspunten;
- b. een verdere uitbouw van de werking op een planmatige wijze en op basis van een gestructureerd overleg en evaluatie met de overheid en van vastgelegde criteria;
- c. voorzien en behoud van een vaste bestaffing waardoor op basis van de ontwikkelde ervaring, competentie en professionaliteit m.b.t. institutionele sferen worden verzekerd.

3. Bemerkingen betreffende de tekst van het ontwerp van besluit.

De Raad heeft een aantal bedenkingen geformuleerd betreffende de tekst zelf van het ontwerp van besluit houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van begeleidingsdiensten inzake de integratie van migranten.

De voorstellen van de Raad tot aanpassing van het ontwerp van besluit worden hierna artikel per artikel weergegeven.

Hoofdstuk I - Algemene bepalingen.

Artikel 1.

- Art. 1.a : de woorden "... en meer in het bijzonder de migrantenjongeren, ..." kunnen geschrapt worden.

Het wordt niet nodig geacht in dit artikel de aandacht toe te spitsen op de migrantenjongeren. In art. 3.c wordt dit uitdrukkelijk vermeld bij de te vervullen opdrachten.

- Art. 1.b.1a : de woorden "...of student..." weglaten. Dit is een onduidelijk begrip. Een aantal studenten kan wel begeleiding nodig hebben.

Hoofdstuk II - Erkennin_g.

Artikel 3.

- Art. 3.1°b : de volgende begrippen tussenvoegen "... sport en religieuze voorzieningen...".
- Art. 3.1°d : "... ten einde houdingen en standpunten ten aanzien van migranten te veranderen" zou als volgt gewijzigd moeten worden : "... teneinde houdingen en standpunten ten aanzien van migranten positief te beïnvloeden".
- Art. 3.1°e : "... ten einde houdingen en standpunten ten aanzien van de eigen bevolking te veranderen" zou als volgt gewijzigd moeten worden : "... tensinde houdingen en standpunten ten aanzien van de eigen bevolking positief te beïnvloeden".
- Art. 3.2° : De laatste zin van dit punt weglaten.
 Voor diensten opgericht door een openbaar bestuur moet dezelfde regeling gelden als voor de V.Z.W.'s.
 Discriminatie met V.Z.W.'s moet vermeden worden. Participatie van migranten in openbare diensten wordt belangrijk geacht.
- Art. 3.3° : er wordt voorgesteld dat er een onderscheid zou gemaakt worden tussen diensten die werken op het niveau van een agglomeratie en diensten die werken op het niveau van een regio.
 Gelet op de grotere concentratie van migranten in de agglomeraties, op de complexiteit van de daar gestalde problematiek, op het aantal betrokken gemeenten, wordt voor de agglomeratieverenigingen het volgende personeelskader voorgesteld :

- in voltijds dienstverband minimum twee beroepskrachten (vereisten zoals bepaald in art. 3.3°,
- één voltijdse administratieve kracht.

Voor de diensten in de regio's wordt het volgende personeelskader voorgesteld :

- in voltijds dienstverband minimum één beroepskracht (vereisten zoals bepaald in art. 3.3°),
- één halftijdse administratieve kracht.

De Raad meent dat voor bestaande diensten een overgangsregeling moet voorzien worden, indien de beroepskrachten niet voldoen aan de vereisten zoals voorzien in art. 3.3°.

- Art. 3.4° : de woorden ... "en om activiteiten van migranten gericht op een integratieproces te ontwikkelen" schrappen.
Het voorzien van lokalen naast ruimte voor secretariaat lijkt een evidentie. Daarenboven is het ter bevordering van de integratie aangewezen activiteiten te verrichten op andere plaatsen dan op de zetel van de dienst.
- Art. 3.5° : de volgende wijziging wordt voorgesteld :
"kunnen aantonen dat er samenwerking bestaat met mensen die omwille van hun beroepssituatie bijzonder bevoegd zijn voor bepaalde maatschappelijke deelgebieden als : de welzijns- en gezondheidszorg, het onderwijs, de huisvesting, de rechtshulp, de jeugdproblematiek."
- Art. 3.6° : aanpassing is nodig rekening met wat werd voorgesteld voor art. 3.3° (agglomeratieverenigingen - regionale diensten).
- Art. 3.7° : de woorden ... "en medewerking verlenen aan de activiteiten en projecten van deze dienst" worden overbodig geacht.

Artikel 5 : de Raad stelt voor dit artikel aan te vullen met bepalingen betreffende motivering van de bedoelde beslissingen en betreffende beroepsmogelijkheden en -termijnen.

Artikel 7 : hier geldt dezelfde bemerking als bij artikel 5.

Hoofdstuk III - Subsidiëring.

Artikel 8

- Art. 8 § 1 : de Raad stelt voor dat loonschalen zouden ingeschreven worden voor de beroepskrachten in plaats van het forfaitair toekennen van een bepaalde subsidie.

- Art. 8 § 3 : er wordt voorgesteld deze paragraaf te schrappen. De Raad is van oordeel dat dubbele subsidiëring moet uitgesloten worden. Nochtans moeten diensten opgericht door openbare besturen zonodig kunnen genieten van de subsidiëring voorzien in § 1 en § 2 van artikel 8.

Artikel 10 :

- de woorden "kunnen" en "kan" worden beter vervangen door "zullen" en "zal".
- Een voorafbepaald betalingsschema met betalingstermijnen zou moeten voorzien worden.

Artikel 11 : de woorden "... zonder verplaatsing..." vervangen door "... ter plaatse...".

Hoofdstuk V - Nationale Dienst.

De Raad vraagt of vanuit de Vlaamse Gemeenschap geen andere benaming moet gekozen worden dan "Nationale Dienst".

Artikel 12.

- Art. 12.1^a. : de Raad is van oordeel dat criteria voor de in dit artikel bedoelde evaluatie en coördinatie moeten uitgewerkt worden.

- Art. 12.2° : de Raad meent dat het begrip "gelijkwaardig" wat betreft de vertegenwoordiging op de algemene vergadering onvoldoende duidelijk is.

- Art. 12.3° : er wordt voorgesteld dat het aantal beroepskrachten gelijk zou zijn aan dat van de voorgestelde agglomeratieverenigingen :
 - minstens 2 beroepskrachten in voltijdsdienstverband (voorwaarden cfr. art. 3.3°),
 - minstens één voltijdse administratieve kracht.

- Art. 12.4° : verwijzend naar de bemerkingen betreffende art. 3.4°, wordt ook hier gesteld, dat activiteiten van de "nationale dienst" moeten kunnen georganiseerd worden in andere lokalen.

Artikel 15 : wat betreft subsidies voor de "nationale dienst" gelden dezelfde bemerkingen als diegene gemaakt bij art. 8. § 1.

Artikel 16 : - Een voorafbepaald betalingsschema met betalingstermijnen zou moeten voorzien worden.

- Art. 16 § 2 : "kunnen" te vervangen door "zullen".

Hoofdstuk VI - Overgangs- en slotbepalingen.

Met betrekking tot artikel 17 van het ontwerp van besluit stelt de Raad de vraag, waarom L.O.C.O.M. niet werd opgenomen bij de diensten die geacht worden erkend te zijn op grond van het besluit.

x

x

x